

БАЛАНЧУК Олексій Олегович,
курсант другого року навчання курсу №4
факультету забезпечення державної
безпеки, 113 навчальної групи, Київський
інститут Національної гвардії України
Науковий керівник:

КОЗАК Валентина Андріївна,
кандидат філологічних наук, доцент
кафедри мовної підготовки, Київський
інститут Національної гвардії України

МЕДІАГРАМОТНІСТЬ ЯК ЗАСІБ ПРОТИДІЇ ДЕЗІНФОРМАЦІЇ: АНАЛІЗ ІНІЦІАТИВИ «ЯК НЕ СТАТИ ОВОЧЕМ»

Сучасне суспільство неможливо уявити без широкого використання цифрових технологій, зокрема активного залучення до соціальних мереж з метою пошуку інформації. Однак, значний обсяг контенту, що поширюється в мережі, може бути недостовірним або відверто маніпулятивним. Однією з актуальних проблем є низький рівень критичного мислення та невміння відрізнити правдиву інформацію від фейків. Основними інструментами дезінформації виступають фейки,

інформаційно-психологічні спеціальні операції (ІПСО), маніпулятивні техніки та перекручування фактів.

З метою підвищення рівня медіаграмотності серед населення було започатковано ініціативу «Як не стати овочем» під керівництвом Оксани Мороз. Вона є експертом у сфері комунікацій з понад 20-річним досвідом роботи у корпораціях, стартапах та агенціях. Її діяльність спрямована на формування інформаційної гігієни та боротьбу з дезінформацією. З 2015 року вона є постійним запрошеним спікером Києво-Могилянської бізнес-школи та має на меті навчити 7 мільйонів українців основам інформаційної безпеки до 2024 року.

Оксана Мороз є авторкою радіоблогу «Вірю не вірю» на Радіо «Культура», а також кількох книжок, що отримали високу оцінку експертів та читацької аудиторії. Зокрема, її книга «Нація овочів?» посіла призові місця у національних літературних рейтингах, а «Боротьба за правду» здобула спеціальну відзнаку на **BookForum Best Book Award-2020**. Вона спеціалізується на аналізі інформаційних потоків, механізмів маніпуляцій та алгоритмів впливу на масову свідомість.

Ініціатива «Як не стати овочем» має на меті навчити громадян розпізнавати інформаційні маніпуляції, критично оцінювати контент та уникати дезінформаційних пасток. Особлива увага приділяється освітнім програмам для молоді, оскільки формування навичок медіаграмотності з раннього віку є ключовим фактором інформаційної безпеки суспільства.

В умовах інформаційної війни та масового поширення дезінформації здатність аналізувати отримані дані є важливою складовою громадянської свідомості. Постійна робота у напрямку медіаграмотності дозволяє мінімізувати вплив інформаційних атак та сприяє формуванню критично мислячого суспільства. Важливим аспектом цієї роботи є правильний вибір джерел інформації та здатність відрізнити правдиві дані від фальшивих.

Отже, ініціатива «Як не стати овочем» є важливим освітнім проєктом, що сприяє підвищенню рівня медіаграмотності та інформаційної безпеки громадян. Завдяки активній діяльності Оксани Мороз та її команди, українці отримують практичні знання та навички, необхідні для захисту

від інформаційних маніпуляцій. Приєднуючись до цього руху, ми сприяємо формуванню свідомого суспільства, здатного протистояти дезінформаційним викликам сучасного світу.

Список використаних джерел:

1. Офіційний сайт ініціативи «Як не стати овочем»: <https://yak-ne-staty-ovochem.com>
2. Блог Оксани Мороз: <https://oksanamoroza.com>
3. Радіоблог "Вірю не вірю" на Радіо "Культура": <https://nrcu.gov.ua>
4. Facebook-сторінка ініціативи: <https://www.facebook.com/yaknestatyovochem>
6. 5. Instagram-акаунт: <https://www.instagram.com/yaknestatyovochem>